

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A Híradóhivatalban évenként:
 Egész évre — 10 kor.
 Negyedévre — 4 „
 Kétfelétévenként:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 8 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétért és
 ünnepnapokon kivételével.
 Szerkesztőség és Híradóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A szerkesztőség kávéházát viszályok
 vagy megértesítésre nem vállalkozik.
 Előfizetők és hirdetősek a
 Híradóhivatalban intézkednek.
 Képfelrakás ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD szept. 3.

Az uzoratorvény revíziója.

Dr. Diószegi Győző.

Már egy pár hónapja, hogy az uzoratorvény revíziójáról szóló törvényjavaslat a Házhoz benyújtott.

Ez a javaslat ugy jogi, mint politikai szempontból a legérdekesebb alkotások közé tartozik, azért érdemes vele behatóbban foglalkozni.

E javaslat úgy kéri a mercantilismus jegyében született többi törvényeink közül, mint fekete lapon fehér folt, annyira ellentétben van jelenlegi hiteltörvényeink ama alap gondolatával, mely szerint a hitelező érdekét tekintik a törvények egyedüli végcéljának, hogy félni lehet, ha a javaslatból törvény lesz, egyedül a hitelező érdekét és a forgalom emelkedését szolgáló törvények alkalmazásához szokott judicaturánk nehezen fog hozzásimulni az új törvény szelleméhez, és attól lehet tartani, ha e javaslatból jelen alakjában törvény lesz, túlságos szigorúságával éppen azoknak fog legtöbbet ártani, kiknek érdekeit szolgálni hivatva van. De annyira szélső álláspontot foglal el e javaslat, hogy nem is képzelhető, hogy abból jelen alakjában törvény legyen.

Mindenesetre örvendetes jelenség, hogy e törvényjavaslat az újabban mindinkább tért foglaló gazdasági politikának folyamánya, és hogy ez nem a hivatalszobában készült, hanem az összes érdekelt tényezők meghallgatásával, az Országos Magyar

Gazdasági Egyesület előmunkálatai alapján jött létre.

Örvendetes tapasztalhatjuk, hogy újabb törvényjavaslataink között irányával nem egészen fehér holló e javaslat, mert a végrehajtási törvény revízióján is hasonló irányban dolgoznak, hogy t. i. az adós személye lehetőleg kiméltessék a hitel és forgalom érdekeinek veszélyeztetése nélkül.

Az uzora törvény javaslata abban a hibában szenved, hogy túl lő a célon. Az u. n. lex plusquam perfecte legtipikusabb mintaképe, mely szerint az uzorás ügylet büntetendő és az előbbi állapotba való visszahelyezésnek, teljes kártérítésnek lesz helye.

Az még indokolható, hogy a javaslat, a közhatalomnak eddig szokatlan beavatkozási jogot ad a feleknek szerződésileg szabályozott magánjogi viszonyaiba, nevezetesen a bíróság az ítéletben az adósnak halasztást adhat, megengedheti a részletekben való letörlesztést, de a javaslat 6. §-a teljesen túl lő a célon, mikor semmisnek jelenti ki az olyan ügyletet is, melynél a büntetendő uzora tényálladéka fenn nem forog, ha a szolgáltatás és ellenérték között feltűnő aránytalanság van. Ennek kimondása nagy veszélyt rejt magában a forgalomra, ilyen kivételes intézkedésnek csak rendkívüli körülmények között, ideiglenesen, és csak meghatározott szűkebb körben lehet helye.

Lényeges újítása a javaslatnak, hogy az uzora ezután hivatalból lesz üldözendő, a hatóságoknak feljelentés nélkül is kötelességük lesz üldözni, minden tudo-

másukra jutott uzsora esetet, azaz az uzsora vétsége elvesztette eddigi indítványi jellegét.

Félő, hogy e tulszigoru rendszabályok ellenkező hatást gyakorolnak, és a helyett, hogy a megszorult emberek sorsát enyhítenék, még súlyosbíthatják.

Ha figyelembe vesszük az uzorás ügylet sajátosságait, láthatjuk, hogy az uzorakamat két tényezőt foglal magában, t. i. nem csak a tőke használatért járó díj, de a hitelezés veszélye is befoglalatik, és az uzorakamat rendesen azért oly magas, mert nagy veszélynek van kitéve a tőke. Az uzorásnak arra kell számítani, hogy átlag öt követelése közül egy elvész, tehát a többi négy adósán be kell vennie az elveszett tőkét is.

A takarékpénztárak annyira el vannak szaporodva, hogy még a leglélekesettebb helyről is könnyen hozzájuk lehet jutni, ha tehát valaki uzoráshoz fordul, annak oka rendesen az, hogy a pénzintézeteknél hitele nincs.

Azt mondják erre, sokkal jobb, ha az ilyen emberek nem is kapnak kölcsön. De ez nem áll feltétlenül, mert sokszor a 20—25%-es uzsora is nyereség a megszorult emberre, sokszor vagyoni existenciáját menti meg vele. Hogy mást ne mondjunk, aki végrehajtás előtt áll, nem nyereség-e arra nézve, ha bár uzorapénzzel is, de megmenekül attól, hogy házát, kis földjét potom elárverezék, sőt az is nyereség, ha a végrehajtás foganatosítását, vagy a per megindítását magas kamatu kölcsönrel is megelőzheti. Tudjuk, hogy 80—100 koronás köve-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Koronázáskor.

Irta: Elliot Murray.

I.

— Éljen a király! — szólt Barbara, felállva s magasra emelve poharát.

— Éljen a király! — ismételte atyja hasonló lelkesedéssel.

Vendégük mozdulatlanul ült helyén, mintegy megriadva. Az egész vidék Cromwellnek vaskezében volt bár, sokan éltették titokban a királyt s nem volt szokatlan a leánynak a fel szólalása. De hangjában valami daczos feljajdulás csengett, mintha azt kívánta volna, hogy a falakon túl is meghallják azt s hirül adják a kormányzóknak, hogy ő nem fél tőle.

— Sir Anthony, — mondta most újra Barbara, s szigoruan nézett vendégükre — nálunk az a szokás, hogy állva iszunk a király egészségére.

— Csitt, Barbara — szólt közbe atyja — Anthony a király hírnöke s ő maga képviseli a királyt. Ne légy plus royaliste que le roi.

— Barbara kisasszonynak igaza van — Anthony nevetve emelkedett fel helyéről. De engedjék meg, hogy más irányt adjak a toaszt-nak. Sajnos, e napon tulajdonképpen nincs király s én az ő megkoronázására üritem poharamat!

— Megkoronázására? — Csodálkozott Barbara. — Onnek e formalításra van szüksége, hogy királyának egészségére igyék?

— Az ugynevezett »király« a royalisták legrosszabb fajtájából való. Ismeri atyjának, Stuart Károlynak minden hibáját, de azért mégis jobban szíven viseli népeinek sorsát, semmint azt ellenségei róla hirdetik.

— A nép sorsát? — kérdezte Barbara gögösen. — Mi köze a népnek a király jogaihoz?

— A népakarat a királyoknak isteni joga — válaszolt Anthony.

A leány türelmetlenül fordult el tőle. Lord Saville leánya rajongott a királyért s nem szívesen hallgatta, hogy Anthony Villiers, — akit azelőtt pár évvel látott — a király hírnöke ilyen szokat esítsen az ő jelenlétében.

— Barbara — mondta most lord Saville, észrevéve a leány udvariatlan mozdulatát — kell-e, hogy figyelmeztesselek, miszerint a király küldötteit épp oly tisztelet illeti meg, mint magát a királyt?

— Kedves lord Saville — veté közbe Anthony gyorsan — én csak baráti jogokra tartok igényt...

Felemelkedett az asztal mellől oly gracziózus mozdulattal, mely feltűnt a leánynak. Egy percig figyelmesen nézett rá. Az arca soványabbnak látszott, mint mikor utoljára látta s

Iskolai idényre

leány és fiu fehérneműek bármely intézet előírása szerint, mérték után is.

Továbbá carlsbadi cipők, csizmák, galocsnik, kalapok, sapkák, ingek, galérok, kézelők, lábravalók, nyakkendők, keztyük, harisnyák, zsebkendők, inggombok, pénztárczák, fésűk, kefék, szappanok, eszrenyők, utazó-bőröndök, téli alsó ingek, nadrágok, gamáslik, törülközők, madráczok, szalmaszákok, ágy- és paplanlepedők, gyapju takarók, chifonok, vásznak, cretonok, bar-chettek, bélésaruk stb. **feltűnő olcsó árak mellett.** 9

Keresztény üzlet!

Telefonszám 76.

FÁBRY TESTVÉREK

nagy áruházában
 Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca.

telést a per megkésztet, a végrehajtás foganatosítása pedig nem ritka esetben megsokszoroz.

Az uszatorórvény szigorú alkalmazása mellett a megszorult emberen senki se fog segíteni, engedik, hogy csekély tartozásáért kis ingósága elkótyavetyéltessék, mert akkora önzelleneséget az emberektől várni alig lehet, hogy pénzüket veszélynek tegyék ki, anélkül, hogy némileg kárpótolva ne legyenek az esetleges veszély ellen. Mert kétségtelen, hogy aki egyszer pénzzavarba jutott, annál a tőke nem valami biztos helyen van, annak rendes kamatra adni senki se fog, hacsak nem számalomból, erre pedig a ma uralkodó anyagi felfogás mellett számítani alig lehet.

Véleményem szerint a szegény népsztyályokon, a megszorult embereken az uszatorórvény nem segít.

Az uszora elterjedésének 2 fő oka van: a szegénység és nép műveletlensége. Ha az okozatot nem akarjuk, mindenekelőtt az okokat kell eltávolítani, minden egyéb meddő erőlködés marad.

Kossuth Ferencz a helyzetről.

Bécsből jelentik telefonon: A „Neue Freie Presse” mai száma interviút közöl Kossuth Ferenczcel. A hírlapírónak ama kérdése, hogy mit tart a királyi kihallgatásokról, Kossuth így válaszolt:

— Véleményem szerint nem helyesen cselekedtek azok, akik a királyt egyoldalúan informálták. A függetlenségi és 48-as párt oly erős, hogy abban a pillanatban többségre tehet szert a törvényhozásban, amint a mai cenzus megszűnik és a választókerületek helytelen és igazságtalan beosztását megváltoztatják.

A dinasztának a legcsekélyebb oka sincs arra, hogy féljen a függetlenségi párttól. Atyám hátrahagyott irataiból is kimutatható, hogy ő sem volt ellensége a dinasztának.

A függetlenségi párt a perszonál unió álláspontján áll s a perszonál unió nem antidinasztikus álláspont. Ez azonnal megvalósítható, mihelyt Ausztriában az erős föderalistikus irányzat kerül tulszárnyra. Az események és fejlemények ez irányba fogják terelni Ausztriát, mert csak így módon lehet végkép bé-

két teremteni csehek, németek és lengyelek közt.

A hírlapírónak ama kérdésére, hogy vajjon a függetlenségi pártot ért mellőzés sérti-e őt, azt válaszolta Kossuth Ferencz, hogy ez reá nézve közömbös, mert személyi tekinteteket sohasem kevert a küzdelembe.

A hírlapíró most azt kérdezte, hiszi-e, hogy a meghallgatott államférfiak híven informálták a királyt a függetlenségi párt felől, mire Kossuth azt felelte, hogy: igen, mert valamenynyien tiszteletre méltó, becsületes politikusok; lehet, hogy egyikük-másikuk többet vagy kevesebbet mondott, de az az egy bizonyos, hogy a király annak a véleményére fektette a legnagyobb súlyt, aki a legteljesebb igazságot tárta fel előtte.

Ha a király azt hiszi — így végezte Kossuth Ferencz — hogy a katonai téren mozgó felségjogait korlátozza, ha tekintetbe veszi a katonai követeléseket, akkor téved, mert a felségjogok is a nemzettől származnak. O, Kossuth Ferencz, meg van arról győződve, hogy a magyar vezénnyelv megadása nélkül nem állítható helyre a béke.

A végtelen kormányválság.

A király tegnap este ismét Budapestre érkezett és e hó 9-éig marad ott, hogy ezalatt elintézzé a kormányválságot, mely most már hetek óta nehezedik rá az országra, anélkül, hogy ezidőszerint bárki is bizonyosságot tudna arra nézve, miképen fog a bonyodalom véget érni.

Minden vonalon a legközvetlenebb tájékoztatás uralkodik: ez a helyzet szignatúrája. A politikusok nem tudják, mik azok az engedmények, melyeket a király hajlandó volna megadni és azt sem tudják, ki az a személyiség, aki a kormányalakításra megbízást fog nyerni.

A függetlenségi és 48-as párt tuloyomó többsége mereven ragaszkodik az ő eddigi álláspontjához és feltétlenül bizonyos, hogy a párt, mely a helyzet kulcsát a kezében tartja, nem fog engedni a követeléseiből, akárkit designáljon is a király miniszterelnökségre. Legfőleg arra hajlandó, hogy ha valamely bizalmat érdemlő államférfiu kerüli a kormány élére, hogy a követelések megvalósítására konderedáljon olyan formát, mely bizonyos jelen-

tény könnyebbéget jelentene a kibonyolódás tekintetében.

Ki lesz a miniszterelnök?

Tudósítónknak alkalma volt a szabadelvű-párt egy kiváló tagjával beszélgetni arról a kérdésről, hogy ki lesz a miniszterelnök.

— Tény az, — mondta a képviselő — hogy a kormánypártban teljes bizonytalanság uralkodik. Nem tudjuk mi lesz, nem tudjuk, ki jön. Az ő-szabadelvűek Wekerlét pártolják, a nemzeti pártiak pedig természetesen Apponyi mellett foglalnak állást. De mind a két árnyalat attól az érzéstől van áthatva, hogy e jelöltek egyikének sincs valami sok kilátása ma arra, hogy a kormány élére jusson.

— Miért nem?

— Mert nemzeti követelmények dolgában mind a ketten többet kívánnak, mint amennyit a katonai körök megengedhetnek tartanak. Kabinetalakításra külön-külön, vagy együttesen nem is vállalkoznának egyébként, mintha ezeket az engedményeket megkapják, mert nagyon is tisztában vannak vele, aminthogy tisztában vagyunk ezzel mindnyájan, hogy addig parlamenti békéről komoly szó nem lehet, míg a nemzetnek vívmányokat nem adnak meg.

— Mégis hogyan képzelik tehát a pártban a megoldást?

— Egyre jobban kidomborodik az a valószínűség, melyet már több lap is regisztrált, hogy újból Khuen-Héderváry lesz az ügyek vezetője. Ez ma a legvalószínűbb, mondhatnám, szinte bizonyosra vesszük, hogy úgy lesz.

— De mikor a Kossuth-párt nem hajlandó Khuen-Héderváryt akceptálni?

— Abban a pillanatban, amikor a felség csakugyan megadja neki az újabb megbízást, ezzel a kérdéssel nem fognak már törődni. Ugyanabban a pillanatban Khuen-Héderváry bizonyára felhatalmazást kap arra is, hogy az országgyűlést akár ex-lexben is feloszlassa. Kérni fog indemnitást, hogy törvényes formák közt csinálhassa meg az új választásokat, mint ahogy tudvalevőleg egyszer már meg akarta ezt csinálni és ha nem kapja meg, elrendelni a választásokat anélkül is.

— Es mi lesz ezzel szemben a kormány-párt magatartása?

— Bizonyára lesznek, akik Khuen-Héderváryt nem követnék ezen az uton. Az ő-szabadelvűek közül egy kisebb sereg kíválnék, hogy Bánffy zászlaja alá szegődjék. De a párt zöme, azt hiszem, megmarad Khuen-Héderváry mellett és így valószínű, hogy a volt nemzeti párt sem fog neki galibát okozni.

Es a szabadelvű politikus így fejezte be:

a modorában volt valami simaság, amit azelőtt nem vett észre benne. De azt gondolta, hogy ezt a változást az udvar levegője idézte elő.

— Az egyetlen kérelem, amit kegyedhez intézek, madame, — folytatta Anthony kezét csókolva a fiatal leánynak — hogy tartsa meg lojalitását a jövőben is. Jól esik azt ily őszinte formában megnyilatkozni látni, annyi sok kétszínű hízlegés után...

A kezük úgy maradt összefonódva egy pillanatra.

— Barbara gyermek még, Sir Anthony, — mondta a ház ura — s falun növekedett. Kérem, ne felejtse ezt el s írja mentésére.

— De inkább felejtse el, ha az lehetséges, — szólt Barbara daczosan — hacsak nem akarja megtanulni a falusi leánytól, hogy mikor urunkat és királyunkat éltejük, fel kell állnunk a helyünkről!

— Barbara, Barbara! — sóhajtott az agg lord.

De Anthony mélyen meghajolt a leány előtt.

— Ily mestertől egy király is szívesen tanulna...

— Elég a tréfából, — szólt közbe most az öreg komolyan. — Az idő rövid. Menj, mutatd meg Sir Anthony-nak s titkos lépcsőt, mely a nagy galleriából vezet.

— De hiszen ő ismeri azt, atyám! — nevetett a leány. — Egyszer fiukorában, én őt bezártam oda. — Oh, tette hozzá a fiatal emberre tekintve — hogy meg volt őn ijedve akkor!

— Elég, — ismételte az agg. — Anthony már nem gyermek, hogy ily csinyekre visszaemlékezzék.

— De még mindig elég fiatal ember arra, hogy el ne felejtse, miszerint ezért még nem állott bosszút, — v-té közbe Anthony s a leány arcát egyszerre előntötte a vér. — De a titkos lépcső elmosódott, tényleg elmosódott emlékezetemből...

— Nis, kövessen a király nevében! — Lord Saville aggályos tekintettel nézett utánuk.

— Bárcsak én mehettem volna vele!

— szólt önmagának. — De Barlow őrnagy a közelben van s nekem ki kell tartanom helyemen.

Kinézett az ablakon, arra, Hounslow felé, ahol Cromwell barakjai álltak. Ezalatt Barbara bevezette Anthonyt a galleriába.

— Láttá ön a lépcső szellemét, Anthony? — kérdezte mosolyogva a leány. — Volt ideje reá, míg én újra kuszáltam onnan.

De a fiatal ember mélyzva válaszolt.

— Hát van ott szellem is?

— Van-e ott szellem? Isten óvj meg a magáéhoz hasonló emlékezőtehetségtől!

— Az én emlékezőtehetségem csak magát fogadja be, — mondta a férfi.

Újra kezébe vette a leány kezét, de ő sietve húzta vissza azt.

— De legalább a képre emlékszik? — kérdezte.

— Tele van rejtélyvel, édes, szólt a férfi — de maza az oka, hogy kedves arca a mutnak minden más emlékét költö a lelkemből. Miért gondolnak festett képre, ha a maga szeméibe nézhetnek?

Az őszi újdonságok megérkeztek!

Róth M. ^{utóda}

kalap és uri divat üzletébe.

Férfi- és fiu fehérneműek óriási választékban és méret szerint is a leggyorsabban készíthetők.

Férfi, női és gyermek czipők kizárólag a legjobb készítmény.

Egyedüli raktár a világhírű *Fowues* angol gyártmányu női és férfi keztyükben.

— Bizony nagy idők állunk és azt hiszem, súlyos megpróbáltatások várnak a nemzetre. Ha választásokra kerül a dolog csakugyan, ami pedig elkerülhetetlen, hát olyan választásokat ez az ország még nem látott!

A mai kihallgatások.

A király tegnap este megérkezvén Budapestre, már ma délelőtt megkezdte a folytatólagos kihallgatásokat, hogy újabb tájékozódást szerezzen a mérvadó politikusoktól.

Első sorban *Khuen-Héderváry* megy ma audienciára, utána gróf Apponyi Albert, mint a képviselőház, majd gróf Csáky Albin, mint a főrendiház elnöke. Hármójukon kívül más ma aligha is fog a király elé kerülni.

Igen érdekes hír az, amely politikai körökben van elterjedve, de amelynek a valósága még tisztára ellenőrizhetetlen. Eszerint audienciára meghívást fog kapni báró *Prónay* Gábor főrendiházi tag is, akiről tudvalevő, hogy *érzelmei dolgában a függetlenségi párthoz áll közel.*

Az új fiúmei kormányzó.

Hír szerint a királynak mostani budapesti tartózkodása alatt elintéztést fog nyerni az a kérdés is, hogy a megvesztegetési kudarc miatt lemondott gróf Szápáry László helyébe ki legyen a fiúmei kormányzó.

A fiúmei viszonyok mellett ez a fontos állás nem maradhat sokáig betöltetlenül és így valószínű is hogy a kormányzás már legközelebbi időben új gazdát kap.

A kormányzói állásra leginkább gróf Batthyány Tivadar országgyűlési képviselőt emlegetik, aki szakember tengerészeti dolgokban és akit nem most emlegetnek először, mint kormányzójelöltet.

Városi közügyek.

Nagyvárad város közigazgatási bizottságának ülése.

Röviden végzett Nagyvárad város közigazgatási bizottsága tegnapi rendes havi ülésén a tárgyalásra került ügyekkel. Alig egy órai tanácskozás után véget ért az ülés. Igaz, hogy

kiválóbb fontosságú ügy nem is került szónyegre.

Beöthy László főispán távollétében *Rimler* Károly polgármester vezette a tanácskozást.

A bizottság tagjai közül jelen voltak: Rádl Ödön, Sipos Orbán, Pfuhl Agoston, Dús László, Bordé Ferencz, dr. Hoványi Géza, dr. Baróthy Akos, Varró Domokos, Hlatky Endre, Szokoly Tamás, Frankó Endre, Sulyok István és Mihelyi Adolf.

Az ülés megnyitása után *Bordé* Ferencz főjegyző felolvasta a polgármester havi jelentését, melyből az alábbiakban közöljük az érdekesebb adatokat:

A *közegészségügyi* állapot augusztus hónapban jó volt, nemcsak a feltűnően kevés halálozás miatt, hanem azért is, mert a hevenyfertőző betegségek lényegesen kevesebb számmal és szörványosan mutatkoztak, kivéve a hasi hagymáz, a melyben 19 betegülés történt, három halálozással, a kanyaró pedig teljesen megszűnt. Vörheny 4 és a roncsoló toroklob 9 esetben fordult elő, halálozás nélkül. Uralkodó kórként az emésztő szervek hurutos bántalmi szerepeltek. A Szent László járványkórházban 9, a Sztaroveszky-alapítványi gyermekkórházban pedig 32 beteg volt gyógykezelés alatt. A népmozgalmi adatok a következők: élve született 101 gyermek, köztük 21 törvénytelen; nemre nézve 62 fiú, 39 leány. Halva született 4. — Elhalt összesen 81 egyén, 45 férfi és 36 nő, a szaporodás tehát 20. Elhaltak városrészenként: Újvároson 15, Olasziban 16, Váralja-Velence és Csillagvároson 19, a kórházakban 31. Az állategészségügy jónak mondható.

A *közbiztonság* kielégítő volt. A csekélyebb számmal előfordult bűncselekmények a következőleg oszlottak meg: lopás 33, sikkasztás 2, idegen vagyon rongálás 2, felségsértés 1, hatóság elleni erőszak 2, okirathamisítás 1, magzatelhajtás 1, súlyos testisértés 4, könnyű testi-sértés 9 esetben. A nyomozás 34 esetben eredményes, 21 esetben eredménytelen volt. Nyomozást eszközölt még a rendőrség a kir. ügyészség elrendelésére 28, más hatóságok megkeresésére 43 esetben. Letartóztatva volt 46 egyén; ezek közül az illetékes bírósághoz átkísített 9, eltolonczoltatott 37. Kihágási feljelentés 188 esetben történt.

A lefolyt hónapban a helybeli szabó, mázoló, szobafestő és lényező munkások bérmozgalomba léptek, ez azonban közös megegyezés folytán megszűnt. Ezenkívül 1 véletlen szerencsétlenség, 2 öngyilkosság és 1 tüzeset (a »Laporta« malom égése) fordult elő.

Az adóügy augusztus havi bevételi forgalma — bár 13408 kor. 76 fillérrel kevesebb kincs-

tári adó folyt be, mint a múlt év augusztus havában — tekintettel a felforgó politikai viszonyokra, kielégítőnek mondható. Befolyt:

Kir. cs. tári adóban . . .	100,131 kor. 12 fillér
» kamatban . . .	524 » 38 »
betegápolási pótdobban . . .	2963 » 35 »
hadmentességi díjakban . . .	106 » 78 »
» kamatban . . .	3 » 17 »

mely összegeket a kir. adóhivatalba szállították be.

Törvényhatósági utadobban 9764 kor. 66 fillér, kamatban 20 kor. 78 fillér folyt be.

Augusztus hónapban a rendőrkapitányi hivatal 19 iparjogositványt adott ki, megszűnt 1 iparüzlet.

A jelentést észrevétel nélkül tudomásul vették.

Elvetették dr. *Molnár* Imre hegyközségi elnöknek a kutház melletti trágyalerakóhely betöltése ellen beadott felebbezését.

Néhány apróbb ügy elintézése után az ülés véget ért.

Hetyey pécsi püspök halála.

Hetyey Sámuel pécsi püspök elhunyt mély és őszinte részvételt keltett az egész országban.

A gyász, az elhunyt apostoli buzgalmu főpásztor székhelyén, Pécsen nyert legszélesebb körű megnyilatkozást. A köz- és magánépületek legtöbbször gyászbölgök lengtek, a püspöki palotában szakadatlanul jelentkeznek a kondoleálók. A világi és egyházi előkelőségek tömegesen fejezik ki részvétüket a gyászoló pécsi káptalannak, mely püspökének elhunytával igazán nagy tudásu, nagy szorgalmu és sokra hivatott pástort veszítette el.

A temetés iránt a káptalan csak a holttetem hazaszállítása után fog határozni.

Az elhunyt főpásztort a kórház egyik termében helyezték ideiglenes ravatalára.

A holttetemet az éjjel bebalzsamozták, s abban az esetben, ha ma pénteken az osztrák és magyar kormánytól megjő az engedély a holttest hazaszállítására, úgy utrakelnek a püspök temetésé magába záró koporsóval s Pécsre holnap, szombaton este érkeznek.

Ebben az esetben vasárnap egész nap be-bocsátják a közönséget a ravatalhoz, mely a rezidenczia kápolnájában lesz felállítva.

— Azt hittem, nem felejt el azt a képet, melyet a »maga képé«-nek nevezünk.

— Az én kép m? Edes, mig maga és én együtt vagyunk, ne pazaroljuk az időt halvány másolatokra.

— Sok időt tölthet el azzal, hogy az ehhez hasonló mondókat betanulja — jegyezte meg a leány nevetve.

— Kénytelen vagyok vele, felelte Anthony, mert különben nagyon könnyen kifogna rajtam.

— Ime a képe — szölt Barbara s válasz helyett egy képre mutatott.

Gyönyörű arcú fiatal embert ábrázolt az, Stuart Károlyt, mint huszéves ifjut.

— Nagyon hasonlított magára, — szölt a leány — de most már egy kissé megváltozott. Barlow kapitánnyal atyám elhitette, hogy az nem a király, de a maga portréja.

— S a családi képek között tartják a Stuart Károlyt arczképét? — kérdezte a férfi csendesesen. — Mivel érdemli meg ő ezt a szerencsét?

— Oh, én meg tudnék halni azért az emberért. Nézzé azokat a szomorú szemeket! — Ha atyám nyíltan követőhöz szegődnék, mennék én is vele a vészbe, a pusztulásba!

Amint beszélt, hirtelen megnyomta a kép keretének egy pontját s az lassan oldalra csuszott.

— Ime a titkos lépcső. Le akar menni?

— Ha maga lesz a vezetőm.

— Fél, hogy újra bezárom?

— Ssss! . . . Hirtelen megállott hallgatózni. — Lovasok jönnek az udvar felől! — Barlow kapitány lesz — mondta Barbara. — Az Isten tudja, miért jár ide oly gyakran.

— Kelltemen. Most mit tegyek? Nem merek Barlowval találkozni. Felismerhetne . . .

— Jöjjön le a lépcsőn — suttogta a leány lélekzetvesztve.

Lementek a szűk nyíláson s Anthony maga után visszahúzta a képet. Erős csattanással ugrott az vissza helyére.

— Mit tett ön? kérdezte a leány ijedten — most belülről nem tudjuk kinyitni. Vissza akartam térni s önt itt hagyni.

— Most velem kell maradni — szölt Anthony s gyöngéden megfogta a kezét. — Edes atyja tudja, hogy itt vagyunk s kiszabadít, ha elmúlt a veszély.

— De Barlow kapitány csodálkozni fog, hogy nem lát — veté ellen a leány.

— A nyomorult! Ő nem érdemes reá, hogy a maga arczába nézzen.

— Remélem, atyám hamar érünk jön — szölt a leány válasz helyett.

— Remélem, nem jön nagyon hamar, — válaszolt vissza a férfi — én meg vagyok elégedve a társaságommal.

Letültek egy lépcsőfokra s a férfi most komoly dolgokról beszélt. Elmondta, hogy a király csupa áruótól van körülveve s hogy azt hiszi, a Stuart-háznak bakni kell. Legjobban szeretnék otthagyni minden dicsőséget — tette hozzá — s elmenni egy kis mezei lakba

CZILLÉR IMRE

nagy áruházában,
Olaszi, Fő-utczán

most történik a szokásos évi leltár felvétel, mely alkalomból az összes raktáron levő nyári idény-czikk meglegő olcsón lesznek kiárusítva, u. m.: női selyem batist és zephir blousok, napernyők, gyönyörű mosó kelmék, selymek, zephirek, cretonok, női és férfi feherneműek, különleges ujdonságok férfi ingekben, női-, férfi- és gyermek kalapok, harisnyák, keztük, övek, fürdő-ruhák, sapkák, czipők, szőnyegek, függönyök, asztal- és ágyterítők beszerzésére felhívjuk a n. é. vevőközönség b. figyelmét

Czillér Imre nagy áruházára.

Maradékok minden elfogadható árban.

A temetés minden valószínűség szerint hétfőn délelőtt lesz. A szertartást valószínűleg egyik szomszéd egyházmegye püspöke, esetleg *Majláth* erdélyi, vagy *Kohl* Medárd fogja végezni. Gyászjelentést eddig csak a püspöki uradalom tisztikara adott ki.

A részvétlívíratok a pécsi káptalanhoz özönével érkeztek, melyek mind a legmélyebb fájdalmat fejezik ki a Jézus szíve szerinti főpap elhunytá alkalmából. Az első között volt *Vaszary* Kolos hercegprímás két távirata, melyben külön a káptalan s külön a család előtt a fájdalmas veszteség fölött érzett legbensőbb részvételt fejezi ki. Melegbangu részvétlívíratokat küldtek *Csáky* gróf váci püspök, *Perczel* Dezső, *Wlacsics* kultuszminiszter, *Kohl* Medárd, *Majláth* Györgyné, *Thallóczy* osztályfőnök, *Tallán* főispán stb.

A gyászír Budapestén is nagy részvételt keltett, különösen a Szent István-Társulatban, melynek alapító tagja volt.

Hetyey irodalmilag is tevékeny működést fejtett ki s egyik kiváló értekezése: A tanítók szellemkincsének gyűjteményéről. A jeles pedagógiai munka megjelenésekor nagy elismerést aratott.

Hetyey püspök bőkezűsége általánosan ismert volt az egész országban. Hatodfél évi püspöksége alatt emberbaráti és társadalmi intézmények, valamint egyesek istápolására 420.000 koronát fordított, nem számítva ide 250.000 koronát meghaladó alapítványait. Vagyont ily körülmények között alig hagyott hátra, mivel a püspökség elfoglalásakor a birtokot és a püspöki palotát nagy költséggel újból felszerelte. Az elhunyt püspöknek nagy tervei voltak, amelyeket dus jövedelméből megvalósítani akart, de a halál véget vetett minden terveknek.

UJDONSAGOK.

A jövő évi virilisek névjegyzéke.

Az ex-lex miatt tudvalevőleg ez évben elmaradtak az adókievételek. A viriliseket pedig az adókievételek után készült lajstromból kell összeállítani az igazoló választmányak.

oly valakivel, akit szeretnék s akiről tudnám, hogy hű lenne hozzám . . .

— A király kedvéért maradjon a helyén Anthony — mondta Barbara.

— A királyért? Hát ismeri őt kegyed?

— Nem, de a szívemet, életemet, minden reményemet odaadnám érte, hogy őt újra boldognak lássam.

Fegyverzörgés riasztotta fel őket.

— A galleriában vannak! süttogta a leány.

— De ismerik a titkot?

— Senki sem. De vajjon miért jöttek? Ez nemcsak Barlow kapitány.

— Engem keresnek.

— Ont? Hát tudják, hogy ön hű . . .

— Nem tudom bizonyosan. Azt lehetik, hogy értékes és veszedelmes papirosokat hordok magammal.

— Itt vannak önnél?

— Igen. Fogva vagyok, miként a patkány a patkányfogóban. Nincs másfelé szabadulás?

— Semerre. A kerti kulcs nincs nálam.

— A falat kopogtatják — szót Anthony.

Barbara reszketve buzódott közlebb a férfhez. Az magához állt.

Nagymennyiségben megérkeztek szőlő szállító kosarak

5 és 10 kilós ürtartalommal.

A miniszter akként oldotta meg a kérdést, hogy elrendelte, miszerint a jövő (1904.) évi legtöbb adót fizetők névjegyzékét az elmúlt 1902. évi adóhivatali kimutatás alapján kell összeállítani. Más szóval, ez annyit jelent, hogy a jövő évben ugyanazok lesznek Nagyvárad város virilisei, akik a folyó évben; legfeljebb az elhaltak helyett kerülnek be új tagok a törvényhatóságba.

Az igazoló választmány tegnap *Bordé* Ferencz főjegyző elnöklése alatt ülést tartott, amelyen felolvasta a miniszter rendelkezését s bemutatta az adóhivatal kimutatását a legtöbb adót fizetőkről. A kimutatást 8 napi közszemlére teszik ki, hogy a kétszeres számítás igénybe vétele vagy más okból az érdekeltek felszólalhassanak.

A polgármester különben a következő hirdetményt adta ki a virilisek névjegyzékének megállapítása tárgyában:

Nagyvárad város legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítása illetve kiigazítása céljából az adóhivatal által a m. kir. belügyminiszter 76061/1903. szám alatt kelt rendeletének megfelelőleg az 1902. évről kivett adó alapján adónemenként összeállított kimutatás az 1886. évi XXI. t.-cz. 25. §-a értelmében folyó évi szeptember 4-től szeptember hó 11. napjáig bezárólag terjedő 8 napi közszemlére az irodaigazgató hivatalos helyiségében kitétetik.

Erről az érdekeltek oly felhívással értesítetnek, hogy a névjegyzék elleni felszólalásaikat folyó évi szeptember hó 14. és 15-ik napján d. e. 9 órától 12 óráig a városbáz tanácsstermében üléselő igazoló választmány előtt szóval vagy írásban meglehetik.

Figyelmeztetnek továbbá azok, akik a fennebb hivatolt törvény 26. §-ában foglalt kedvezményt (egyeses állami adójuk kétszeres számítását) igénybe venni kívájnák, hogy a 27. §- értelmében az ülések tartama alatt az igazoló választmány előtt szóval vagy írásban jelentkezzenek és jogosultságukat igazolják, mivel ellenkező esetben az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől elesnek.

Nagyvárad, 1903. évi szeptember hó 3-án.

Rimler Károly,
polgármester.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

Személyvonat							
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—	—	4.24	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54
V. Velenceze >	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10
Rontó >	8.02	10.14	—	2.98	5.09	7.11	9.29
Püspökfürdő >	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.30
Féliczfürdő >	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.54

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

Személyvonat							
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	3. —	5.34	7.20	9.53
Rontó >	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—
V. Velenceze >	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	10.13
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.30
N.-várad áll. érk.	—	11.27	—	—	6.18	—	10.34

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.59 perzig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

TAJÉKOZTATO.

Szept. 4. A vámfelügyelő bizottság ülése d. u. 3 órakor.
Szept. 5. A városi pénzügyi szaktanácskozás ülése.
Szept. 10. Városi közgyűlés.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és esztörtökön d. u. 3-6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Darányi miniszter Szmeccsányi püspöknel.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter kedden a Szepességben időzött. Látogatását a tátrai erdővásárlásokkal hozták kapcsolatba. A miniszter *Szmeccsányi* Pál nagyvárad püspököt is meglátogatta savnikvári kastélyában.

* **Királyunk angol tábornoksága.** Earl of Roberts, az angol hadsereg főparancsnoka, a következő táviratot kapta:

O Felsőge Edvárd király tegnap este kinevezett engem az angol hadsereg tábornagyanak. Örömmre szolgál, hogy önnek ezen minőségemben üdvözlétemet küldhetem. *Ferencz József.*

Earl of Roberts a következő távirattal válaszolt:

Mélyen meghatótt az a megtiszteltetés, a melyet felséged az angol hadsereg iránt és én irántam oly kegyes táviratával tanusított. Az angol hadsereget

— Mit tennének önnek — kérdezte a leány — ha megtalálnák?

— A mostani időkben emberölés nem megy gyilkosság számba.

— S csak a papirosok kompromitálhatják őt?

— Igen; azok állapítják meg személyazonosságomat, mint a király hűnökéét.

— Adja ide azokat nekem — sugta a leány.

A férfi habozott.

— Bizhatom benne, édes?

— Anthony, étkedhet bennem?

— Hallgasson rám, édes. Ne üsdjék meg azon, hogy ily hamar sültek a királyiál élek vagy halok. S ha földöntútor leszek, ugyis feloldom ígérete alól. Mondja — szeret-e engemet, ugy mint én szeretem, s hű marad-e hozzám?

— Oly váratlan ez — mondta a leány halkán. — De mindegy, adja ide a papirosokat. Nem tudom, hogy szeretem-e már őt, de azt megígérem, hogy hűven megőrzöm titkát.

Keskeny papircsomagot adott át neki s a leány keblébe rejte. Aztán beszélt hozzá forró

szerelemes hangon, ugy, ahogy még senki se szólt hozzá.

S a leány érezte, miként hálózta be, ejti hatalmába szívet.

Atyjának régi vágya volt, hogy özvestüljenek és mégis félt tőle a leány. Oly szenvedélysek voltak a szavak, oly forró a kéz, mely derekát öllte S egy perczen már ott égett az ajka is az ajkán.

Egyszerre valami csattant. De sötét volt körülötök s nem láttak semmit.

— Vajjon a szellem volt az? — kérdezte a leány.

— Ki ért hozzám? — kérdezte a férfi.

A leány fogvaogva ült a helyén. E-zébe jutott az a régi történet a hűtelen szolgáról, ki elárulta az urát s aki azóta — a monda szerint — itt kísért a földalatti folyosóban. . . Ez az izgatottság túlsóosan sok volt a fiatal leánynak. Hangokat hallott, valaki mefogta a kezét s az An hony hangja így szólt: „Ezt az egyet nem áldozom fel még a királynak sem.” Aztán nem emlékezett többé semmire.

(Vége köv.)

Az iskola igény beálltával különböző alaku kötőkosarak, iskolatáskák, melyek legolcsóbb árakban lesznek árusítva. Továbbá nagy választék gyermekkocsikban, utazó kosarakban stb.

Számos megrendelést kérve kiváló tisztelettel

OPPENHEIM F. VILMOS kosáráru kereskedése

Nagyvárad, Fő-utca, Barts-ház.

nagy megtiszteltetés érte avval, hogy névsorában benne van felségednek fentköt neve tábornagi minőségben. A hadsereg és a magam nevében hódolatteljes és szívből fakadó üdvözlétemet küldöm felségednek. *Earl of Roberts* tábornagy.

* **A villamos oszlopok elhelyezése.** Már többször megemlékeztünk a nagyvárad villamos világítás vezetőkeiről, s arról az abszurditásról, amelylyel ezt a dolgot a szó teljes értelmében összepuskázták, elhanyagolták. Nem a Ganz-czég szerelési munkájáról szól a kifogás, mert az teljesen szakszertűen és jól van keresztülvive és elkészítve, hanem a vezetőkesztronyokat és szigetelőket tartó oszlopokról, amelyek botránnyosan, sőt veszélyesen vannak elhelyezve. Ezt a munkát a város házilag készítette. Mint értesülünk, a Ganz-czég alkalmazott szakemberei kifejezték aggodalmukat, hogy vihar esetén könnyen kidőlhet egyik-másik oszlop s a legnagyobb szerencsétlenségek következhetnek be. De idomtalanul vannak elhelyezve is a vastartókba az oszlopok; görbén, féloldalt, szóval a szép iránti érzék teljes hiányával. Hát az tudatlanság, vagy szemfényvesztés, amit a premontrai templom mellett, továbbá az ev. ref. internátus előtt látunk. Az idomtalan oszlop csupaszon be van ásva a földbe s a vastartó azután van ráhuzva. Miért adott ki Nagyvárad városa 50,000 koronát vastartókra? Nem azt hirdették, hogy ezáltal az oszlopok tartósságát nagyban fokozzák? — Mit gondol a közönség, ha ilyen fonák sőt könnyelmű dolgokat lát.

* **Anyakönyvvezető kinevezések.** A belügyminiszter a remetei anyakönyvi kerületbe *Tózsér Miklós* körjegyzőt, a kocsbai kerületbe *Füdnán Sándor* jegyzőt anyakönyvvezetőkké nevezte ki.

* **A város mint eladó.** Nagyvárad város közgyűlése elhatározta, hogy egyes, keveset jövedelmező városi ingatlanokat eladás útján értékesít. Tegnap az árverelő küldöttség ülést tartott *Komlóssy József* tanácsnok elnöke alatt, amelyen megállapították az árverési feltételeket. Most a fő-utczai régi városháza és a rendőrségi épületekre, továbbá a kotyikleti birtokra írják ki az árverést. A kikiáltási ár a régi városházára 86200 korona, a rendőrségi épületre 94500 kor. és a kotyikleti birtokra 76,043 kor. 68 fillér. Ezekon kívül árlejtést hirdetnek a város részére szükséges tűzifa és nyomtatvány szállítására.

* **X. Pius pápa festője.** Említettük már, hogy X. Pius pápa képét legelőször is egy magyar festőművész örökíti meg: *Lippay Bertalan*, a Bécsben élő kiváló arc-képfestő. *Lippay* a pápa rendkívül szívélyesen fogadta, kérdézősködött a feleségéről és gyermekeiről s e szavakkal vezette be: »Kérem, jöjjen csak és helyezkedjék teljes kényelembe. Gondolja, hogy még mindig csak a maga öreg velencei patriarchája vagyok, akivel annyit tereferélt. Ki sem mondhatom mennyire örülök, hogy e forró nyári napok nem riasztották vissza attól, hogy Bécsből hozzám elfáradjon s hogy az én első pápaképemet megfesse. De hiszen ön is régebbi velencei, akivel az én ottani kedvenceimről beszélhetek. Mit tud rólok? Mikor volt legutoljára Velenczében? — A művész megjegyezte, hogy az utóbbi időben elfoglaltsága nem engedte, hogy Velenczébe menjen, mire a pápa élénken válaszolta: »Nos akkor majd én mesélek önnek a legutóbbi dolgokról — és hozzátette: — »Lám, most már felesleges is lenne újra Velenczébe fáradni.« Mikor *Lippay* az aláfestéssel elkészült, a pápa így szólt a művészhez: »Ön nagyon is szépre festett. El ne feledje a homlokom fölött ezt az ősz hajfűrtöt, erre büszke vagyok. De az arckép mégis inkább fiatalítson, hogy nagyobb bizalmat keltsen irántam és életerőmről tegyen tanúságot. A művész végül uralkodópárunkról is pár szót váltott s a pápa *Ferencz József* királyt, akit személynél is ösmert és elhunyt *Erzsébet* királynénkat nagyon

magasztalta. A pápa különben közép magas, egészségül viruló alak s könyörülettel szívét nagyon jellemzi, hogy mikor udvarmestere figyelmeztette, hogy e nagy melegben audienciáit szüntesse be, így kiáltott fel: »Oh szegények, engedjétek csak hozzám őket. Olyan messziről jönnek, hogy a papát lássák! Senkit se várakoztassatok meg!« — Az is jellemző, hogy azt a menettérti jegyet, melyet a pápaválasztó gyűlésre váltott, *Monsignore Bresan*nak, a titkárnak adta, hogy felhasználja, mikor két heti szabadságra visszatért Velenczébe.

* **A kath. legényegylet házi ünnepe.** Holnapután, vasárnap kedves családi ünnepség színhelye lesz a nagyvárad katolikus legényegylet. Több új tagot fognak felvenni az egylet kötelékébe ünnepélyesen s a tagfölvétellel kapcsolatban előadás s táncmulatság is lesz, melynek mint minden egyleti mulatságnak, bizonyára másnap hajnalban lesz vége. A mulatságnak szükkörű házi mulatság jellegét adtak, azonban bizonyos, hogy az egylet iránt simpatíával viseltető intelligencia köréből is sokan fognak megjelenni, amint ez örömmel volt tapasztalható az eddig előfordult ünnepies alkalmakkor is. Az egylet vezetősége különben rendszeresíti ezen házi mulatságokat s minden hónap első vasárnapján lesz egy ily kedves családi összejövetel az egylet szép, tágas új helyiségében. Ezen házi estélyekre az egylet külön meghívót nem bocsájt ki.

* **Az aradi bankbukás.** *Böhm Adolf*nak, az aradi ipar- és népbank sikkasztó vezérigazgatójának ügye már a jövő héten főtárgyalásra kerül. *Böhm* sikkasztásai még a múlt év október havában pattantak ki s a vizsgálat azért húzódott ilyen sokáig, mert a vádlott folytonosan megfeleltette a bírósági határozatokat. *Böhm*, aki vizsgálati fogságban van, folyton betegeskedik. Most is a rakkórházban fekszik, betegsége azonban nem olyan komoly természetű, hogy a főtárgyalást emiatt el kellene halasztani.

* **A tűzjelzők elhelyezése.** A villamvilágítási vezeték elhelyezése folytán sok helyen meg kell bolygatni a telefonvezetéseket, de különösen a tűzjelző készülékek vezetékét. A városi tanács úgy akarta nyélbe ütni a dolgot, hogy a tűzjelzők vezetékét a villamos vezeték oszlopaira helyezi el. *Köszeghy József* főmérnök azonban most előterjesztést tett a tanácshoz, amelyben kifejti, hogy ez a terv nem vihető keresztül, mert magas feszültségű áramot vezető oszlopokra gyenge feszültségű áram vezetékét nem szabad, vagy legalább is nem tanácsos elhelyezni. Ugy is könnyen szerencsétlenségek történhetnek s a tűzjelző készülékek használaton kívül is működőnek.

* **A lippai hadgyakorlatok.** *Lippáról* jelentik *Lippa* és a környéken fekvő falvak fel vannak lobogozva. Az egész vidék intelligenciájára és a lakosság már napok óta készült a trónörökös fogadására. A király uti programja úgy volt kitűzve, hogy *Lippától* *Tem-sujfalug* kocsin megy és ezért ezt az utat feldisznítették és diadalkapukat állították fel, de a trónörökös megváltoztatta az utirányt. Az egész *Lippa* lázas igalomban várta a trónörökösöt. Már kora hajnalban talpon volt mindenki és az utczakon nagy élénkség uralkodott, hol egyes-ültek, testületek csoportosultak. Ot óra előtt a *Lippától* főtárgyalóra lévő állomáshoz bucsú-rasként tödült a nép és a környékről mintegy 2000 ember gyülekezett az állom s előtt. A verőfényes, szép időben a fellobogozott királyi satorról jobbra 300 főtárgyaló leány sorakozott a *Vörös Kar* sátor és a legények előkörd és tájvi vezetősével. Mögöttük a tűzjelző s lövészegyletek és az iparnatóságok zászlókkal és zénelével sorakoztak. A királyi sátor előtt diszragyban várakoztak *Molnár Viktor* temesi főispán, *Cib-dano Gergely* alispán, *Juanovic Sándor* főjegyző, *Pr-pelczy Odón* központi fő-zolgabíró, *Nagy István*, *Mij-rov-zky* *Bala* szolgabírók, *Vannay Gusztáv* közigazgató; mint a lippai rendező bizottság elnöke ott voltak még *Mindel*

József lippai községi bíró és *Szavics György* lippai községi jegyző. A trónörökös *Bécsből* *Budapest* érintése nélkül pontban 8 órakor érkezett meg *Lippára*. Utközben sehol sem mutatkozott. *Lippán* szárnysegédével a közönség zugó éljenzése között leszállott. *Molnár főispán* üdvözlétre a trónörökös tiszta magyar nyelven válaszolt, megköszönte a fogadtatást. Ezután az alispánt tüntette ki megszólításával, majd pedig a főispán bemutatatta az összes megjelent urakat. *Mindel* községi bírótól azt kérdezte, mennyi lakossága van *Lippának* és azután megelégedését fejezte ki fogadása fölött. A trónörökös 6 óra 15 perczkor a megjelentek éljenzése között a vonatra szállott, miközben a tűzoltózenekar a magyar himnust játszotta, a lövészegyletek pedig tisztelegtek. A trónörökös *Alliosra* ment, a hol fogadás nem volt. Ott azonnal lóra szállt és a hadgyakorlatokra ment.

* **Kitüntetés törzsermester.** Szép és jól megérdemelt kitüntetés érte a nagyvárad honvéd hadapródiskola egyik kiváló altisztjét: *Márton László* törzsermesteri. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy király ő felsége a derék katonát hosszú és kötelességű szolgálataiért a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki. A derék törzsermesternek, aki úgy az iskolaparancsnokság, mint a tisztikar beütését bírja, ünnepélyesen tűzik fel a szép kitüntetést.

* **Bocsánat, tévedtem!** *Berlinben* tegnapelőtt este a *Friedrich-uton* gyanútlanul sétálgatott egy fiatal diák és találkozott egy ismerős nővel. Pár perczre megállottak beszélgetni, de egyszerre közéjük rontott egy urias öltözötű nő.

— Megvagy, nyomorult! — kiáltotta és kezében megvillant egy tör.

Az első hölgy ijedten, sikolva menekült el; a diáknak azonban már nem volt erre ideje, mert a támadó a törét markolatig a mellébe döfte. A diák mukkanás nélkül zuhant le az aszfaltra. Ekkor aztán váratlan dolog történt. A furia az áldozata arcába nézett és megdöbbenve hőkölt vissza:

— Bocsánat, tévedtem! Nem önt akartam leszurni...

Es ezzel nyugodtan tovább állott. De a járőrök lefogták a veszedelmes nőt, a kit a szerelmi féltékenység ilyen tévedésre ragadtatott.

* **A felrobbantott magyar hajó.** Az egész világon nagyobb szenzációt okozott tegnap a *Vaskapu* felrobbantása, mint nálunk. Ha a külü-burgasi katasztrófa más állam hajójával történik, már megindulnak a hadihajók a Balkán felé, hogy elégtételt szerezzenek a magyar élet pusztulásáért. Idehaza minden csendes. A *Ballplatzen* el vannak foglalva a királylátogatás ceremóniájával. Ki törődik ott azzal, hogy magyar emberek élete veszett a Balkán vízivatarában? ... *Bécsből* jelenti tudósítónk telefonon, hogy odaérkezett táviratok szerint a *Vaskapu* katasztrófájakor buszonhatan vesztették életüket. Huszonhat emberi élet mindössze! Hat érdemes ezért megzavarni a diplomaták kényelmes nyugalomát?

* **Czipész szabászati tanfolyam** Nagyváradon. A nagyméltóságú m. k. kereskedelemügyi miniszter ur az ipartestület kérelmére a czipész iparosok és segédmunkások továbbképzése céljából Nagyváradon szeptember hó 15 től október hó 15-ig tartó szabászati tanfolyam megtartását engedélyezte. Felhívotnak az ipartestület kötelekehez tartozó czipész iparos polgárok és segédmunkások, hogy ha a szabászati tanfolyamot végzni óhajják, az ipartestület hivatalában e hó 10 ik napjig jelentkezzenek. A tanítás díjmentes, a hallgatók a bevételekkel bizonyítványt nyernek, azonban legkésőbb 20 hallgató jelentkezése szükséges, mielő a tanfolyam vezető előzetesen értesítetik, hogy a tanítási megkezdésének napja közzétesse. Nagyvárad 1903 szeptember 3 *Bertsey György* ipartestületi elnök. *Jan-kovich János* ipartest. főjegyző.

* Nagy tűz Ottományban. Szőlősi Rezső debreczeni földbirtokost ismét súlyos anyagi veszteség érte. Ottományi bérletén a cséplőgép mellett felhalmozott két asztal zab a gépből kipattant szikra folytán meggyuladt s porrá égett. Az asztalokban 1200 kereszt volt. Szőlősi kára 8—10.000 koronára rug.

* Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán a következő nyeremények huzattak ki:

30 000 koronát nyert: 11036.
20.000 koronát nyert: 14674.
15.000 koronát nyert: 95328.
10.000 koronát nyert: 60688.
5000 koronát nyertek: 88232 104483.
2000 koronát nyertek: 30018 4058386573
92514.

1000 koronát nyertek: 16393 41206 47873
65832 17352.

500 koronát nyertek: 10969 9359 1371
2500 7681 21168 12369 23145 14739 17288
30814 32501 29850 24546 24973 25083 18147
23643 3427 40719 41499 42327 45974 47342
47762 47663 52565 52313 56222 57788 58247
60496 62163 58578 65512 65694 72850 73903
75098 75904 79740 80466 83865 89122 90262
93229 9573 97086 9869 98911 99569 103039
103401 103788 103831 106469 107606.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

x Olvasóink figyelmébe ajánljuk Reisz és Porjesz bútorkereskedő cég lapunk mai számában közölt hirdetését. 296.

x Felhívjuk t. olvasóink figyelmét Szabó és Hajnal jóhírű fűszerkereskedő cég lapunk mai számában levő hirdetésére. 117

x Felhívjuk t. olvasóink figyelmét Oppenheim F Vilmos kosáráru kereskedésének lapunk mai számában közölt hirdetésére.

TANUGY.

A Nogáll utcai Szent Vincze intézet elemi és polgári leányiskoláiban a beiratások f. hó elsejétől nyolczadikáig tartanak. Tandíj az elemi iskolában egész évre 4 kor., a polgári iskolában 8 kor. Veni Sancte szept. 13-án. Nagyvárad, 1903 szept. 1-én.

Az igazgatóság.

TAVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, szept. 3. (Saját tud. táv.) O felsége fél 8 órakor ismét a fővárosba érkezett. A pályaudvaron Márkus főpolgármester és Rudnay főkapitány fogadták.

A király megérkezése ismét fölélenkíti a napok óta szunnyadó politikai érverést és ismét megindulnak politikai körökben a tárgyalások. A függetlenségi párt holnapra értekezletre hívta a fővárosban időző tagjait a Pannonia szállóhoz, hogy megbeszéljék; szükségesnek tartják-e a párt összehívását.

A szabadelvű pártban általános vélemény az, hogy most már a nemzeti önérték parancsolja a magyar vezényszóért a küzdelmet a legvégsőkig folytatni, mert minden kudarcz a nemzet energiátlanágáról tenne tanuságot. Nagyön jól tudják ezt a vezető politikusok, s ezért nem vállalkozott ez ideig senki kormányt alakítani magyar vezényszó nélkül.

Tüntető katonák.

Trieszt, szept. 3. (Saj. tud. távir.) A kiszolgált katonák bentartása ellen szokatlanul bátor tiltakozás híret hozza

Triesztből a táviró. A Triesztben állomásozó 67-ik gyalogezred 20 háromévet szolgált katonája ma a Via Donátán merész tüntetést kezdett a hadügyminiszter ellen. Tiltakoztak a szolgálati idő törvénytelen megnyújtása ellen. Abczugoltak s a tömeg biztatására mind inkább elkeseredetten tüntettek a hadsereg ellen. Epen a Marsailest énekelve az ujongó tömeg az ó-város felé haladtak, mikor egy őrmester jött velük szembe.

Az őrmester közéjük rontott s durván szidni kezdte a tüntető katonákat, mire a tömeg féktelen lármával lázította a tüntetőket az őrmester ellen. A tiltakozók erre az őrmesterre vetették magukat, mire ez kardot rántott, de végre is kénytelen volt a tömeg elől megfutni és a helyőrségre sietett jelentést tenni a történetekről. Ezalatt a tüntetők az ó-város felé haladtak a tömeg ovációjától kísérvé. Egyszerre szuronyos őrség érte utól őket és a tüntetőket bekeríteni igyekezett, de ezek szélfutva a házakba menekültek. Hat embert azonban sikerült közülről elfogni. A többieknek nyoma vesztett.

A katonák letartóztatása nagy izgatottságot keltett a kísérő tömegben és csak a rendőrség erélyes közbelépésével sikerült őket szétkergetni. A katonaság természetesen szigorú vizsgálatot indított a tüntetők ellen.

A galaczi hajókatasztrófa áldozatai.

Budapest, szept. 3. (Saját tud. táv.) Az eddigi vizsgálat még nem állapította meg a robbanás feltétlen okát, de hogy kazánrobbanás okozta volna a katasztrófát, azt kizártnak tartják. Hogy okvetlenül gaztett okozta az emberpusztító szerencsétlenséget, az bizonyos, csupán azt nem sikerült megállapítani, mi módon csempésztek és mennyi robbanóanyagot a hajóra. Az áldozatok számát 12-őre teszik, de még határozottan ez sincs megállapítva. A roncsokat ma kivontatták. Megmenteni alig lehetett valamit.

A czár utazása.

Pétervár, szeptember 3. A czár, a czárné és az anyaczárné a Sarkcsillag és a Standard nevű yachtokon Libauba utaztak. (M. T. I.)

Tűz a csipkegyárban.

Milanó, szeptember 3. A Golla-féle csipkegyárban tegnap tűz ütött ki, amely elterjedt az egész épületre. A tűzoltóság és a helyszínre siető katonaság minden erőfeszítése daczára sem sikerült eddig a tüzet elfojtani. (M. T. I.)

Hírek a Balkánról.

Belgrád, szept. 2. Joachim szerb papot Ranosilban meggyilkolták, mert nem akart a forradalmi párthoz csatlakozni.

A bolgár „vezérkar.”

Belgrád, szept. 2. A bolgár vezérkar forradalmi hajlandósága tagjai kiáltványt készítenek kiadni, melyben felszólítják a lakosságot a lázadásra s követelik, hogy Szerbia és Bulgária interveniáljon.

Háboru Törökország ellen.

Szófia, szept. 3. Michailovszki pán-szláv agitátor a lakosság körében az

összes szláv elemek felkelésére izgat s azt hirdeti, hogy Törökországnak meg kell üzenni a háborut. A lakosság fanatikusan követi.

A szerb liberálisok vezérét megölték.

Belgrád, szept. 3. Popovicsot, a liberális párt egyik tekintélyes vezérét Karesicaban meggyilkolták. Minden jel arra mutat, hogy politikai okokból tették el láb alól. (M. T. I.)

Edvárd király elutazása.

Bécs, szept. 3. O Felsége nyitott kocsin kevéssel 10 óra előtt Edvárd királylyal a nyugati pályaudvarra hajtatott. Az egész uton a közönség lelkes ovációkban részesítette az uralkodókat. A pályaudvaron túcsuzásra megjelentek Fülöp kóburgi herceg, az angol nagykövet a nagykövetség személyzetével, Mensdorf gróf követ, Schöller Pál főkonzul, Feldschárek konzul stb. Az angol király mellé disztingválatra rendelt urak elkísérték a királyt a pályaudvarra. Az uralkodók rövid cerciét tartottak, azután a perronra mentek, a hol igen szívélyesen elbúcsúztak egymástól, kétszer megcsókolták egymást s megszorították egymás kezét. A király azután szívélyesen elbúcsúzott Bechtolsheim bárótól, mialatt királyunk az angol király kíséretének tagjaival fogott kezét. Edvárd király ezután folszállott a szalonkocsiba, a melynek ablakánál megjelenve, egészen a vonat elindulásáig társalgott uralkodónkkal. A vonat megindulása után a két uralkodó integetett egymásnak, míg csak a vonat el nem hagyta a csarnokot.

Edvárd király tegnap Goluchowski gróf külügyminisztert külön kihallgatáson fogadta. (M. T. I.)

Ferdinánd toszkánai herceg Gödöllőn.

Budapest, szept. 3. (Saj. tud. táv.) Ferdinánd toszkánai herceg ma Gödöllőre utazott, a hol részt vesz a király részvételével rendezett hajtóvadászaton.

NYILTTÉR.

Szülők figyelmébe!

Az őszi évadra ujonnan érkezett
fiu fehéreneműek,
kalapok, nyakkendők,
czipők, harisnyák,
zsebkendők,

a legjobb minőségben, igen mérsékelt
határozott árak mellett kaphatók

LEIPNIK MIHÁLY,

uridivat és disz-műáruházában

Bémer-tér Bazár-bérház.

Telefon 362.

TANKÖNYVEK,

melyek a

Főgymnasium

Áll. főreál

Felső kereskedelmi

Orsolya-zárda

Községi polgári

valamint

iskolákban

az összes elemi

használatnak,

új és ódon állapotban, eredeti bolti
illetve fél áron kaphatók

Csathó Gábor és Társa

könyv- és papirkereskedésben

(Nagyvárad város összes községi iskoláinak szerző-
déses szállítói)

Nagyváradon, Fő-utca 3 ik szám.

(rég. Bazár-épület)

888

Iskolatáskák, könyvszíjak, rajzeszközök,
rajztáblák, rajzvonalzók, zsebtintatartók
s egyszóval minden kigondolható iskolai,
rajz- és festőszerek elismert legjobb
bevásárlási forrása.

Az összes nagyváradai tanítézetek tan-
könyvjegyzékéi díjmentesen kaphatók.

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000 000

Sorsjáték.

Regény.

Irtá: Stella (Szóke Berta.)

67.

— Tehát csupán ez az ok?
— Tegyük fel.

— Nagyszámú ma igen különös hangulatban
van, szabad tudom, mi okozta ezt? A főnök-
nőjével zördült össze, vagy a tanítványai bosszantották fel?

— Előbbi nem szokott megtörténni, utóbbi
meg ez alkalommal nem fordult elő s ha úgy
volna is, annak semmi befolyása nem szokott
lenni a hangulatomra.

— Nem-e? — nevetett a férfi — akkor
én jobb-n ismerem magát . . .

— Tulajdonképpen mit akar tőlem? Ugy
látszik p-reld kedvében van, de ma nem fog
célt érni a szeretet ünnepe . . .

A kocsi megállt. A három lány a folyosón
várta az érkezőket.

— Szabadí sanak meg kérem a kedves
bátyjuk b-cses társaságától — mo dá — ma
igen kiállhatatlan.

— Kérem, miért nem szolt előbb —
mondta bü-zkén szobájába menve.

— Mi történt — kérdé Jolán amint a
szobába értek.

— Semmi, át akarok öltözni, mert egyet-
mást vásárolni szeretnék és . . .

— Ne menjen ebbe a hidegbe, hisz lesz
elég idője itt tartózkodásuk alatt.

— Mennem kell, nem halaszthatom ezt
máskorra.

Mikor az öltözködéssel elkészült, Láposi
toppant be.

— Hova megy? — kérdé.

— E y kis vásárolni vádom van.

— Ha úgy tetszik, együtt mehetünk.

— De nem fog perelni? — nevetett a leány.

— Igérem, — hangzott az ünnepléses
fogadás.

N-vegtelvé mentek egymás mellett. A szél
nem fuji már oly erősen, a nap is kisütött. A
fagyos hó csikorgott a járókelők lábai alatt.
Gyönyörű t-ly nap volt. Az ég tiszta kékjét
egy-ten barányfelhőske sem tarkította a
vaki ó f-hér óra radzóló napsugarak szinte
elképráztatták a szemet.

Egy kirakat mellett elhaladva feltűnően
szép női arczkép állította meg Mártát. Elragad-
tatásának alig tudott kifejezést adni.

— Hogy lehet ilyen rajongással beszélni
egy nőnek a másíkról — csodálkozott Láposi.

— S miért ne. A szép bármilyen formá-
ban nembem s alakban rajongással tölt el.
Nem tudja ki ez?

— Dehogyan nem, Zeréndiné, Bagos legszebb
asszonya.

— Szerelmes tudnék lenni ebbe az asz-
szonyba.

— Én nem csak tudnék, de vagyok is.

— Gratulálok az izléséhez! Különbem hanyá-
dik a sok közül, ha szabad kérdeznem?

— Sajnálatomra nem tudom megmondani,
de hogy a sok közül az első helyet foglalja el
az bizonyos.

— A szíve tehát rangfokozatokra van
felosztva.

— Igen, is egy másodrendű hely épen
üresedésben van, ha pályázni akar hosszú évi
ismeretségnünk tekintetbe fog vétetni.

— Köszönöm, de nem pályázom olyan
helyre hol többen alkalmaztatnak egy és
ugyanazon minőségben.

— Tehát egyedül akar lenni.

— Mindenesetre.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A Borászati Lapok a szőlősgazdák nagyváradai értekezletéről.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egye-
sületének hivatalos lapja, a »Borászati Lapok«
legújabb számában részletesen foglalkozik a
szőlősgazdák legutóbb városunk falai közt
lefolyt értekezletével, s mint a bevezető cikk-
ből kitűnik, az Egyesület vezetősége teljesen
meg van elégedve az értekezlet eredményével,
mert azon a megye szőlőbirtokosai részéről
szokatlan érdeklődést tapasztalt, s így alapos
remény van arra nézve, hogy ily érdeklődés
mellett az egyesület virágozni fog s megfelel-
het feladatának. Örömmel emlékezik meg a
cikk, hogy az értekezleten az Ermellék is
tekintélyes számban volt képviselve, noha tud-
juk, hogy az ermelléki szőlősgazdák némi ellen-
szenvvel viseltettek az egyesület iránt. Azon-
kívül köszönetét fejezi ki az egyesület azoknak,
kik az egyesület nagyváradai sikerének osz-
tályosai voltak, nevezetesen a hegyközség el-
nökségének, valamint a gazdasági egyesületnek.

Az érdekes cikket a következőkben egész
terjedelmében közöljük:

A »Magyar Szőlősgazdák Országos Egye-
sülete« igazgató-valasztmányának azon elha-
tározása, hogy az egyesület érdekében a vidé-
ken indit mozgalmat, az első jelenség után fé-
nyesen beválnak tekinthető. Nagyváradon a
városi és vidékbeli szőlőbirtokosság igen nagy-
számu részvétele mellett folyt le az értekezlet
és minden jel arra mutat, hogy a jelen voltak
családi tűzhelyükhöz visszatérve mint az új
egyesületnek lelkes hívei fogják tovább hinteni
azt a magot, melyből egyesületünk gazdag ve-
tését remélhetjük.

Az a lelkes hangulat, azon élők érdek-
lődés, a felvetett eszmék osztatlan helyeslése,
minden tekintetben igazolta propagandánk igaz-
voltát és sikerült fáklját gyujtanunk azok ke-
belébe is, akik eddig szóleszeti viszonyaink
jelen sötétségében a célra vezető utat és esz-
közöket feltalálni többé nem remélték.

A Nagyváradon meggyűdődéssel hagyta el az
értekezlet helyét, hogy csakis az egyesület által
mutatott úton, a megszabott terv-z-rűséggel,
az akadályok e ész sorozatának egymásutáni
legyőzé-ével lehet haladni, de az ut így biz-
tosan fu ha ó be, ha a vidéki birtokosság,
melynek érdekében a mozgalom meginditua-
tott, támogatásban részesíti a kezdeménye-
zőket.

Bármily sivárnak tűnik is fel a mostani
helyzet, kétségbeesünk a szőlőtermelők sorsa
felett nem szabad, mert látjuk, ismerjük azokat
az eszközöket, melyek felhasználásával a hely-
zet javulását idézhetjük elő és ismerjük azokat
a módokat is, melyek alkalmazásával ezen esz-
közök megszerezhetők, a szükséges intézkedé-
sek megvalósíthatók lesznek. Az államhatalom
részéről a jóakaratu támogatás kétségteletül
meg lesz, ha azon kívánalmakat, melyeket mi
célra vezetőknek ismerünk el, oly formában
és oly erkölcsi súlylyal hangoztatjuk, melyek
előtt az illetékes tényezők is kénytelenek meg-
hajolni.

A tisztelet és hála őszinte kifejezései ille-
tik meg Nagyvárad vezető köreit, különösen a
rendkívül jól szervezett hegyközség elnökségét,
valamint a támogatását felajánlott vármegyei
gazdasági egye-ületet is, hogy a helyzet súlyos
váltat felismerve és az általunk kitézött zászló
jelszavait magukévá téve, mindent elköve tek,
hogy az intelligens szőlőbirtokosság zömét
egyesületünknek megnyerjék és a fényesen le-
folyt értekezlet erkölcsi tőkét beszeressék. Az
akció azonban még nincs befejezve, mert át-
hatva azon tudattól, hogy egyesületünk támo-
gatásában mindenkinek egyaránt kell kívanni
részét, valószínűnek tetszik, hogy rövid idő
alatt még tömegesen fognak új tagok felvétel
végett jelentkezni.

Erdekes jelenség az is, hogy a Nagyvára-
don jelen voltak egy tekintélyes része az Er-
mellékről került ki, tehát azon borvidékről, a
hol a körülmények különös összjátéka foly-
tan eddig egyesületünk iránt némi ellenszenv
látszott mutatkozni. Nem kutatjuk, bár ismer-
jük ezeket az okokat, de kiemeljük, hogy a
mostani értekezlet után már is lépések történ-
tek az iránt, hogy még az év folyamán az Er-
mellék egy alka mas góczpontján szintén érte-
kezletet tartunk, hogy az erők szétforgácsol-
ására törekvő ellenáramlatot ott bontsuk meg,
a hol legerősebbnek véli magát. Addig is bizva
a jelen voltak rábeszélő lehetőségében, remél-
jük, hogy az Ermellékről is sikerülni fog rö-
videsen annyi új tagot szereznünk, hogy egy
vidéki bizottság felállítása váljék szükségessé.

Határidők.

Budapest, szept. 8.

Buza októberre	— — — — —	7.86
Buza áprilisra	— — — — —	7.88
Tengeri	— — — — —	6.26
Rozs okt.	— — — — —	6.80
Zab ápr.	— — — — —	5.90
Káposzta, repce, aug.	— — — — —	11.90

Értéktőzsde

Budapest, szept. 8.

Osztrák hitel	— — — — —	688.50
Magyar hitel	— — — — —	749.50
Allamvasut	— — — — —	694.—
Rimamuranyi	— — — — —	488.—
Magyar jelzálog	— — — — —	585.25
Salgótarjáni	— — — — —	—
Wagon-kölcsön	— — — — —	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. szept. 8-án.

Magyar aranyjárdék 4	— — — — —	119.—
Magyar koronajárdék	— — — — —	89.75
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4/3	— — — — —	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2/3	— — — — —	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	— — — — —	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — — — —	99.25
Italmérsi jog megváltási kötvény	— — — — —	—
Horváth szlavonföldtehermentési kötvény	— — — — —	99.25
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	— — — — —	201.—
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	— — — — —	156.—
Osztrák járadék papirban	— — — — —	99.80
Osztrák járadék papirban	— — — — —	100.10
Osztrák járadék aranyban	— — — — —	120.75
Osztrák korona járadék	— — — — —	100.—
Osztrák államsorsjegyek	— — — — —	153.86
Osztrák magyar bank részvény	— — — — —	15.80
Magyar hitelbankrészvény	— — — — —	714.—
Osztrák hit-ünetzet részvény	— — — — —	651.—
Párisi vista	— — — — —	95.50
29 frankos arany (Napoleon'dor)	— — — — —	19.02
Nemetbirodalmi márka	— — — — —	117.80
Londoni vista	— — — — —	239.40
20 márkás arany	— — — — —	23.42

A szerkesztősről felőlta:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Mintegy 50.000 különféle zöld ojtás eladó
őszli szállításra, rendelések már most elfo-
gadtatnak.
117

Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege-, bor- és déligyümölcs-
üzletében

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

Nagybani szőlőeladás.
Csemege szőlő kilója 24 kr.

Nagyobb vételnél árengedmény.

Görög- és cukordinnyékben
nagy választék.

Nagy raktár sajtnevelék, prágai
sódar, szalámiból. Naponta friss
TEA-VAJ 1 kilo 1 forint 20 kr.

Világhírű

Előpataki gyógy- és
borvíz.

Egy liter 10 kr.

Kérjük t. vevőinket napi vagy
heti szükségletüket feladni, a mit
kihordó kocsinkkal díjtalanul haza-
küldünk.

Vidéki rendeléseknél csomago-
lást nem számítunk s díjtalanul
küldjük az itteni állomáshoz.

Számos megrendelést kérve,
maradunk

kiváló tisztelettel

SZABO ÉS HAJNAL.

Ujdonság! Megay Foot-Ball bombái a legki-
tűnőbb csokoládés gourmand-
csemege 1 darab 15 kr.

Hirdetés.

A Nagyváradi Hitelbank

takarék- és segélyszövetkezet

működését megkezdte.

Tagok ez évi október 1-ig — mulasz-
tási illeték fizetése nélkül — felvételnek.

A befizetések hétköznapokon *egész
napon át*, vasárnap és ünnepnapokon
pedig d. e. 9—11 óráig eszközölhetők a
«Nagyváradi Hitelbank r. t.» üzleti helyi-
ségében *Kossuth Lajos-utca* (Sándor
Samu-ház.)

859

Az igazgatóság.

A fürdő- és nyaralási idény al-
kalmából a t. közönség figyelmét
felhívjuk

**tűz és betörés mentes
letéti pénztárunkra,**

melyben külön-külön álló és köz-
vetlenül zárható fiókok állanak
előnyös feltételek mellett a bérelni
kivánók rendelkezésére.

Nagyváradi Takarékpénztár,
részvénytársaság.

859

A várad-velencei volt Weinberger-
féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérbevehető.

Értekezhetni lehet a Nagyváradi Takarékpénztárnál. 807.

Hazai ipar!

Butor

modern lakásberendezések, valamint
egyeb butordarabok gyári árban

REISZ és PORJESZ

butorgyárosoknál, 29

Nagyváradi, Zöldfa utca elején

812

A

„Nagyváradi hitelbank részvénytársaság“

működését Kossuth Lajos-utca 10.
sz. a. megkezdte.

Üzletköre :

Betétek kamatozás végetti elfogadása
könyvecskékre és folyó számlára, mely előbbi
után 5% kamatot fizet, adó levonás nélkül.

Váltók leszámítolása.

Előlegek értékpapírokra és áru-
készletre.

Jelzálogkölcson nyújtása házakra
és földekre.

Értékpapírok vétele és eladása.

**Szelvények és kisorsolt érték-
papírok** beváltása.

Hivatalos órák: d. e. 9—12-ig, d. u.
3—5-ig.

Az igazgatóság.

A helybeli és összes iskolákban használatban levő

Tankönyvek

segédkönyvek, továbbá mindenféle *író- és rajzszerkek* a
legjobb minőségben és legjutányosabb árban kaphatók

SEBŐ IMRE

könyvnyomda, könyv- és papirkereskedésében
Nagyváradon.

Fő-üzlet:

Fő-utca, Oláry-ház.

Telefon: 276. szám.

Fiók-üzlet:

Nagyplac-tér Andrányi-palota.

Telefon: 152. szám.

Egy koronáért portómentesen küld
az orvosszövetség sorsjátékához egy
sorsjegyet az

Országos Sajtóiroda,

Budapest Kemény Zsigmond-u. 11.

Huzás már október 10-én.

1840 nyeremény. 1 főnyeremény 40.000 K.
Legnagyobb nyeremény legkedvezőbb eset-
ben 50.000 korona.

1 korona Szerencse fel! 1 korona
1 sorsjegy. 1 sorsjegy.

3279—1903. eln. sz.

Pályázati hirdetmény.

A városi villamos mű üzleti szabály-
zatának 8. §-ában foglalt meghatalmazás
alapján a villamos műhöz rendszeresített
2800 korona évi fizetéssel s 600 korona
lakkbérrel javadalmazott könyvvezetői ál-
lásra pályázatot hirdetek.

Pályázók kötelesek a szabályrendelet
9. §. 2. bekezdése szerint középiskolai
(gimnázium, főreáliskola, felső kereske-
delmi iskola) képzettséggel, érettségi vizsga
letételéről szóló bizonyítványt csatolni kér-
vényükhöz, ezenkívül az államszámvitel-
tani vizsgátról szóló bizonyítványt fel-
mutatni, esetleg ezen bizonyítványt az
első szolgálati év alatt megszerezni. A
könyvvezetőt szolgálati szerződés mellett
alkalmazom.

A pályázati kérvények Nagyváradi vá-
ros polgármesteri hivatalához czimezve
1903. szeptember hó 20. napjának déli
12 órájáig beadandók.

Az elkészen beadott, vagy hiányosan
felszerelt kérvényeket nem veszem figye-
lembe.

Nagyváradi, 1903 szept. hó 1-én.

Rimler Károly,

polgármester.

Hirdetések felvételnek

a legjutányosabb árban e lap
kiadóhivatalában.